

ajdovščina, 10. septembra 1970

Navzgor - z voljo in zaupanjem

Ko smo letos sprejemali zaključni račun za preteklo leto in periodični obračun za prvo polovico tekočega leta, smo bili ob ugotovitvi, da smo eno in drugo obdobje končali brez izgube v poslovanju, kar zadovoljni. Ob še vedno kritičnem položaju tekstilne industrije, zlasti njene bombažne skupine, in ob izredno zastareli in dotrajani opremi takega zadovoljstva niti ne gre gledati kot pretirane skromnosti, zlasti še ne, če imamo v mislih polletni rezultat in osebne dohodke po njihovem povečanju od 1. junija dalje. Finančno gledano smo izpolnili planska predvidevanja za prvo polovico leta, tako glede dohodka in osebnih dohodkov kot tudi povečanih sredstev amortizacije. Le pri ostanku dohodka (skladi) smo ostali nekaj pod planom.

Seveda pa smo lahko poslovali brez izgube tudi na račun nizkih osebnih dohodkov. Ti so bili nizki tudi v primerjavi z osebnimi dohodki v drugih slovenskih podjetjih bombažne grupe. Povprečni osebni dohodki v prvem polletju, izračunani po enakih merilih, so znašali v našem podjetju le nekaj nad 700 N din, povprečje celotne grupe pa je bilo več kot 970 N din. Tudi ta primerjava kaže, kako neodložljiva nujnost je bilo povečanje osebnih dohodkov v našem podjetju. Po povečanju znaša naše povprečje približno 900 N din. Osebnih dohodkov smo torej povečali za celih 28%. Če k temu prištejemo še povečanje v lanskem maju, ugotovimo, da smo v dobrem letu povečali osebne dohodke za približno 40%. Napredovali smo, zmanjšali smo razliko do boljših, a še vedno preveč zaostajamo.

Ob tej ugotovitvi pa se mora nehati naše zadovoljstvo. Vsem dejstvom o izrabljeni in dotrajani opremi in vsem dejstvom o objektivnih težavah navkljub! Samo ljudje in njihovo delo lahko porine ta naš zarjaveli voz, da se bo premaknil in stekel. A prav tega prepričanja, poguma in samozaupanja, predvsem pa tudi nepopustljive volje nam v tako usodno veliki meri manjka!

Po dokazih za tako trditev ni treba daleč nazaj. Ko smo obravnavali predlog analitične ocenitve delovnih mest, se je marsikdo trudil prikazati svoje delovno mesto kot odgovorno mesto in polno res zahtevnih nalog, ki da jih opravlja. Ko pa se je v zadnjem času začelo v organizaciji dela marsikaj spreminjati in je bilo treba začeti nemalokaj delati drugače, se je spet marsikdo zbežal in ni verjel, da bo zares mogoče delati tako, kot se postavlja. Se več: ko je bilo treba zahtevne naloge prevzeti in jih začeti resnično opravljati, so se nekateri prezgodaj ostareli vitezi ustrašili in se še polni energije, znanja in sposobnosti raje potuhnil v starem gnezdu in zadovoljili s tem, kar so ter se tako odrekli vsakemu nadaljnemu prevzemanju odgovornejših nalog. Drugi so z več volje in poguma prislunili klicu za vključitev v odgovornejše, zahtevnejše in težje, a zato tudi učinkovitejše in uspešnejše delo. Ti bodo v prihodnje glavni nosilci naporov in uspehov pri organizaciji dela in poslovanja, katere prvi sadovi se v obrisih že nakazujejo. Nobeni, še tako moderni organizaciji dela ne bo uspelo učinkovitosti tega dela spremeniti samo od sebe. Za to so potrebni sposobni in vztrajni ljudje, ki ne ostajajo na pol poti. Ni prazna beseda, da bodo delavci ob strojih samo takih organizatorjem dela zaupali in tudi radi sprejemali njihove odločitve za drugačno, boljše, četudi zahtevnejše delo, saj se bodo lahko sproti prepričevali, da jim tako delo tudi več prinaša. In tudi mora prinesiti. To je nujni imperativ za naš naslednji korak — čimprej v letu 1971 doseči povprečje osebnih dohodkov 1.000 N din.

GS

Ukrepi tehničnega vodstva za uspešnejše delo

Vsako delo se najprej zasnuje, potem z načrti pripravi in končno izvede. To nalogo ima v podjetju tehnični sektor.

Zasnuje se pestro tkana ali tiskana tkanina, izdela se vzorec, preizkusi se porabne lastnosti tkanine ter ugotovi ali oceni, če bo tkanina na trgu sprejeta. To delo opravljajo razvojni oddelki tehničnega sektorja.

Po tej zasnovi, preizkušnji in tržni oceni pristopimo k pripravi, t.j. planiranju, razčlenjevanju plena na proizvodne faze, nabavi vlaken, barvil, kemikalij in nato k disponiranju, t.j. določanju časa, v katerem mora biti preja ali tkanina izdelana. To delo izvajajo tehnologi v pripravi dela, ki so odgovorni za realno planirano in občasno izvršeno produkcijo preje in tkanin.

Dispozicijo ali delovne naloge prevzame pravočasno nabavna služba, predilnica, tkalnica in

5. za osnove planiranja.

Drugi potreben ukrep za uspešnejše delo je iskanje asortimenta preje in tkanin (vrste preje in kolekcije tkanin), katerega bomo na obstoječi opremi takega kvalitetno izdelali in na tržišču čim ugodnejše prodali in tako dosegli višji dohodek. Tudi sodeluje poleg stalnih služb tehničnega sektorja še prodajna služba, ki nas mora opozarjati na zahteve in želje tržišča, oziroma na odziv tržišča na naše proizvode.

Da bi pa ta asortiment preje in tkanin, ki jih prodajamo, še izboljšali in polepšali ter čim cenejše in kvalitetnejše izdelali, je potrebno zamenjati in dopolniti nekatere obstoječe stare stroje in opremo. Tukaj smo pa omejeni na razpoložljiva finančna sredstva, ki pri nas niso velika. Zato moramo dobro premisliti in preračunati, kateri novi stroji ali kakšna rekonstrukcija obstoječih strojev bi nam prinesla največ

Veliko strojev kliče po upokojitvi ali vsaj pomladitvi ...

oplemenitilnica. Vsi delovni nalogi za vse proizvodne faze morajo biti do izmene točno usklajeni. Obrati in oddelki obratov pa morajo vsa dela izvršiti v predvidenem času. Za to delo so odgovorni obratovodje ki si morajo prizadevati, da se za predvideno delo potroši čim manj delovnega časa, kar dosežejo s primerljivo porazdelitvijo dela med podrejene delavce. Obratovodje so tudi polno odgovorni za kvaliteto izdelave.

V tem smislu smo delo razdelili med delavce tehničnega sektorja. Kot prvi ukrep za uspešno delo. Razdelitev dela je vidna iz priloženega organigrama (organizacijske sheme). Opazne spremembe so torej »razvojnja služba« in »priprava dela«, ki ju skupno imenujemo »štabna služba«. Tu se poraja, pripravi in časno uskladi vnaprej vse delo za neprekinjeno in racionalno proizvodnjo od vlakna do gotove tkanine. To so ključna delovna mesta tehničnega sektorja, na katerih se bodo uveljavili le najboljši strokovni sodelavci.

Iz organigrama vidimo, da bo tudi evidenca organizirana enotirno. Evidencialni bomo delovni čas, produkcijo, strojni čas in potrošnjo pomožnega materiala, kar rabi:

1. vzporejanju predvidene in izvršene produkcije,
2. delitvi osebnih dohodkov,
3. vzporejanju normativov materiala in stvarne potrošnje,
4. analiziranju in stabilnosti proizvodnje zaradi kontrole norm — produktivnosti, izkoriščenja opreme in

finančnih koristi. To pa ni lahka naloga in se prav tu ne smemo prenehati. Najbolj nam beli glave nekvalitetna, predvsem neenakomerna preja in sukanec ter barvanje preje. Zato moramo ustrezne proizvodne faze v predilnici in barvarni preje najprej rekonstruirati in obnoviti.

Slednja naša naloga bo vplivala tudi na perspektivni (dolgoročen) razvoj našega podjetja. Upoštevali pa moramo še naslednji vpliven činitelj. Tekstilna tehnologija v svetu je danes v prav burnem razvoju. Pojavili so se novi načini predenja brez vreten (open end ali turbo predenje). Tkanje brez čolničkov postaja vedno rentabilnejše. Pojavljajo se novi načini proizva-

(Nadaljevanje na 4. strani)

IZ VSEBINE:

- Str. 2 Od januarja do septembra
- Str. 3 Urednik vam
- Str. 4 Polletno poslovanje
- Str. 5 Nesreče pri delu
- Str. 6 Iz življenja kolektiva
- Str. 7 Še večkrat na izlete
- Str. 8 Vsega po malem za vse

P 2030

14.1970

OP 5.847

Od januarja do septembra

Ker Ajdovskega tekstilca celih osem mesecev ni bilo na spregled, se je tokrat namenil, da se na kratko sprehodi skozi čas od začetka leta do konca avgusta. Čas, ki je potekel, je kar dolg, tistega za sprehod in brskanje po njem (pa ni veliko na razpolago). Zato se pisec bralcem že vnaprej opravičuje, če mi bo iz kronike ušlo kaj zanimivega.

JANUAR

Sejem MODA 70 — priznanja brez kupčij

DS — dva nova pravilnika

Na tradicionalnem sejmju mode v Ljubljani smo zlasti z nekaj izrednimi vzorci tiska na lahko tkanino iz mešanice poliestra in bombaža poželi vrsto priznanj obiskovalcev in kupcev. Zal pa kupčije na samem sejmju in po njem kljub temu niso kdovekako zacvetele.

Delavski svet je na svoji prvi seji v tem letu obravnaval 8 točk dnevnega reda in sprejel osem sklepov, med katerimi sta zlasti pomembna sklepa, s katerima je sprejel dva pravilnika, in sicer pravilnik o uporabi sredstev za stanovanjske potrebe in dodeljevanje stanovanj ter pravilnik o štipendijah in posojilih ter strokovnem usposabljanju delavcev. Drugi sklepi so bili: o razpisu posojil; o spremembi pravilnika o nadomestilih za prvih 30 dni odsotnosti z dela zaradi bolezni; o sprejemu poslovnika; o obratovanju s čistilnimi napravami in vodenju obratnega dnevnika; o spremembi sklepa DS št. 113/68; o najetu kredita za nabavo kosmatilnega stroja; o

dnevnega reda, sprejel pa je tudi 5 sklepov, in sicer: o novih prodajnih in plačilnih pogojih za leto 1970, o uporabi rezervnega sklada za obratna sredstva, o objavi razpisa za delovno mesto »vodje tehničnega sektorja«, o potrditvi pogodbe o ustanovitvi poslovnega združenja tekstilne industrije, o imenovanju predstavnika podjetja v UO poslovnega združenja in o spremembi rokov v pogodbah o stanovanjskem varčevanju, sklenjenih s Kreditno banko in hranilnico Nova Gorica na podlagi sklepa DS št. 95/68.

FEBRUAR

Zaključni račun za leto 1969: ne solza ne radosti

Osrednji dogodek tega meseca je bil sprejem zaključnega računa za leto 1969. Rezultat: le glava nad vodo.

Delavski svet je na svoji 3. seji dne 9. februarja imel na dnevnem redu 8 točk in sprejel kar 11 sklepov. Ti sklepi so: o potrditvi inventurnega elaborata za leto 1969, o odobritvi posojil za stanovanjsko izgradnjo prvi skupini delavcev, o nakupu dveh stanovanj, o oročitvi sredstev za stanovanjsko izgradnjo, o spremembi sklepa z dne 14. 1. 1970, o oročitvi 100.000 N din, za stanovanjsko izgradnjo, o nabavi treh visokohitrostnih raztezalk, o nabavi pralnega stroja, o zamenjavi dveh črpalnih agregatov, o spremembi 135. in 137. člena statuta, o določitvi dodatka za delo v podaljšanem delovnem času, na proste sobote in praznike ter sklep o

no mesto vodja tehničnega sektorja ter o spremembi že sprejetega sklepa UO z dne 16. 9. 1969, o odobritvi službenega potovanja v Italijo.

MAREC — Sušec

Marcu pravimo tudi sušec in res je bilo v tem mesecu sušno tudi z dogodki v podjetju. Bila je le 1 seja upravnega odbora — 27. po vrsti dne 5. marča 1970., na kateri je bil sprejet tudi le 1 nič kaj pomembni sklep o zamenjavi delovne sobote z drugo prosto.

APRIL

Zvezna skupščina o tekstilni industriji: tresla se je gora, rodila se je miš.

Po dolgotrajnem odlaganju je gospodarski zbor zvezne skupščine končno le obravnaval problematiko tekstilne industrije Jugoslavije.

Tekstilci so pripravljali veliko gradiva in celo vrsto predlogov, sprejeto pa je bilo od tega le bore malo. Pereči problemi tekstilne industrije pa so slej ko prej ostali odprti.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Volili smo organe upravljanja

Predsednik DS je Franc Furlan, njegov namestnik pa Jože Krapež UO je izvolil le namestnika predsednika — Franca Samca

Ceprav je delavski svet na svoji seji dne 11. 6. 1970 sklenil, da morajo biti izvoljeni člani organov upravljanja in izvršilnih organov po bodoči organizaciji upravljanja najpозnejše do konca marca, je vseeno razpisal nove volitve v sedanje organe upravljanja. To je storil zaradi tega, ker se je zaradi prenehanja dela članov organov upravljanja v podjetju njihovo število preveč zmanjšalo, pa tudi preostali člani niso redno hodili na seje. Mandat novoizvoljenih članov bo trajal le do aprila 1971.

Volitve v vse organe upravljanja so bile razpisane za 30. junij 1970 in tega dne tudi izvedene. Volilna udeležba je bila dobra, saj je volilo 86,97 % vseh vpisanih volivcev.

Novoizvoljeni delavski svet se je sestel na prvo sejo 21. julija in se konstituiral. Za svojega predsednika si je delavski svet izvolil Franca Furlana, vodjo EE oplemetilnica, za njegovega namestnika pa Jožeta Krapeža, skladiščnika skladišča surovin in preje.

Upravni odbor se je konstituiral šele 27. avgusta. Izvolil si je le namestnika predsednika, in sicer Franca Samca, vodjo pripravjalnice v tkalnici, medtem ko je izvolitev predsednika preložil na naslednjo sejo, ker je bil predlagani kandidat opravičeno odsoten.

G. S.

NOVI ČLANI KOMISIJE DELAVSKEGA SVETA:

KOMISIJA ZA NASTOP IN PRENEHANJE DELA

1. Breclj Bernard
2. Ličen Niko
3. Samec Franc — predsednik
4. Troha Drago
5. Zornar Magda

KOMISIJA ZA DELOVNA MESTA

1. Buda Marko — predsednik
2. Krečič Dušan
3. Škofič Jože
4. Terbižan Valter
5. Verč Bojan

KOMISIJA ZA DODELJEVANJE STANOVANJ

1. Bačar Stano
2. Bratina Albin
3. Hrobat Slavko — predsednik
4. Stibilj Stanko I. PO
5. Vidmar Rado

KOMISIJA ZA VARSTVO DELOVNIH DOLŽNOSTI

1. Curk Zdenko
2. Gorjup Stane — predsednik
3. Hrib Milan
4. Ipavec Marija
5. Peljhan Emil

KOMISIJA ZA UGOTAVLJANJE MATERIALNE ODGOVORNOSTI

1. Curk Zdenko
2. Leon Ivan
3. Stankovič Dimitrije
4. Stibilj Jože
5. Strancar Angel

KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA

1. Badalič Cirila
2. Rebek Jože
3. Repič Jurij
4. Trošt Kristjan
5. Vidic Stane

KOMISIJA ZA VARSTVO PRI DELU

1. Kete Florjan
2. Krečič Dušan
3. Stefanovič Dušan
4. Stibilj Stanko II. opl.
5. Trošt Darinka

KOMISIJA ZA ŠTIPENDIJE

1. Breclj Franc
2. Ferjančič Alojz
3. Krivec Marica
4. Perhavec Miro
5. Terbižan Valter — predsednik

KADROVSKA KOMISIJA

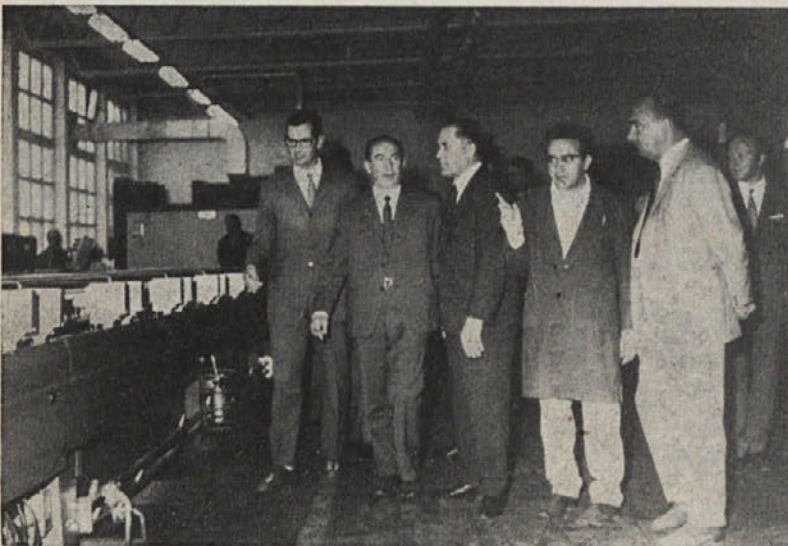
1. Ergaver Drago
2. Juretič Silvan
3. Krašna Danilo
4. Rot Slavko
5. Weingerl Franc

KOMISIJA ZA OSNOVNA SREDSTVA

1. Hladnik Stane
2. Tone Kodrič
3. Repič Zdravko
4. Rušt Miloš
5. Viteznič Franc

KOMISIJA ZA OCENJEVANJE DELOVNIH MEST

1. Bačar Herman
2. Kete Florjan
3. Starc Aldo
4. Terbižan Valter
5. Kodrič Elizabeta
6. Nevreden Anica
7. Ferjančič Alojz
8. Škofič Jože
9. Vouk Silvo
10. Bačar Stano — predsednik
11. Perhavec Miro

Predsednik Stane Kavčič si je z zanimanjem ogledal našo tovarno

oročitvi sredstev za stanovanjsko izgradnjo ter o odobritvi finančne pomoči ob novem letu trem socialnim zavodom (v Stari gori, Vrhopolju, Gradišcu pri Prvačini).

UO je na 25. seji istega dne imel na dnevnem redu 5 točk ter sprejel 4 sklepe: dva sklepa o sprejemu predloga že navedenih pravilnikov; o vezavi delavcev, ki jim je bilo odobreno posojilo za stanovanjsko izgradnjo, na delo v podjetju ter o sprejetju odpovedi dela v podjetju vodji tehničnega sektorja Janeza Dolinarja.

Na 2. seji, ki je bila dne 22. 1., je delavski svet obravnava 15 točk

programu ukrepov za varstvo pri delu.

Na svoji naslednji, to je 4. seji po vrstnem redu dne 26. 2. 1970, je delavski svet obravnaval 5 točk in sprejel 3 pomembne sklepe: o sprejemu zaključnega računa za leto 1969, o nadomestitvi dela izrabljene opreme v tkalnici (načrt glede tega se je med tem že delno spremenil — glej članek tov. Orešiča) in o sprejemu pravilnika o pripravnikih.

Upravni odbor je na svoji 26. seji dne 13. 2. obravnaval 2 točki in sprejel tudi 2 sklepa, in sicer: o sprejemu Frana Orešiča na delov-

Od januarja do septembra

(Nadaljevanje s 2. strani)

V domači hiši se je delavski svet dne 14. 4. sestal na 5. sejo in po obravnavi 5 točk dnevnega reda sprejel tele 3 sklepe: o odobritvi posojil za stanovanjsko izgradnjo 24 članom delovne skupnosti (za novogradnje in adaptacijo), o predlogu kandidatov za Petomajsko priznanje ter o nabavi knjižnega stroja.

MAJ

Razprave o gospodarskem načrtu za leto 1970: delavke »na posodo« Fructalu.

Po dolgem času so bili v tem mesecu sklicani v podjetju zbori delavcev, na katerih smo obravnavali predlog gospodarskega načrta za leto 1970 in v tej zvezi tudi predlog za povečanje osebnih dohodkov. Obravnavali pa smo tudi vlogo podjetja Fructal, da mu zaradi izpada proizvodnje kot posledice velikega pomanjkanja delovne sile za mesec in pol posodimo skupino 50 do 60 delavk. To solidarnostno akcijo smo s pristankom delavk tudi izvedli.

Okrog 20. maja se je izvršila sprememba v vodstvu tehničnega sektorja, ko je iz podjetja odšel naš dolgoletni tehnični vodja Janez Dolinar, vodstvo sektorja pa je prevzel tov. Fran Orešič, dotodanji šef oddelka za tkalstvo pri Tekstilnem inštitutu Maribor.

JUNIJ

Obisk predsednika Kavčiča

Med obiskom v občini Ajdovščina dne 5. junija si je predsednik izvršnega sveta skupščine SRS tov. Stane Kavčič v spremstvu člana izvršnega sveta tov. Jožka Struklja in najvišjih predstavnikov naše občine ogledal našo tovarno in se s predstavniki samoupravnih organov, strokovnih služb in družbenopolitičnih organizacij dalj časa pogovarjal o problemih tovarne in tekstilne industrije.

Delavski svet se je v tem mesecu dvakrat sestal: 11. junija na šesto sejo, dne 26. junija pa na sedmo sejo. Na prvi seji je obravnavalo 5 točk dnevnega reda in sprejel 6 sklepov, na drugi pa 3 točke in sprejel 2 sklepa. Kot pišemo na drugem mestu, so bile na tej seji razpisane volitve v delavski svet in svet EE, v zvezi s čimer je delavski svet sprejel tri sklepe. Z veliko zamudo, ki ji je bil vzrok nestabilnost tekstilnega tržišča, je bil končno sprejet gospodarski načrt za leto 1970. Z nadaljnjim sklepom je DS odobril sindikalni organizaciji podjetja dotacijo v višini 10.000 N din.

30. junija smo volili nove člane v DS in svete EE. Volitve so potekale v najlepšem redu, le udeležba je bila že nekoliko dopustniška.

V juniju je bila končno sprejeta nova analitična ocena delovnih mest in hkrati tudi povečani osebni dohodki, o čemer pišemo več v uvodnem članku. Sklep o tem je sprejel delavski svet na svoji sedmi seji dne 26. junija. Na tej seji je tudi sklenil odobriti denarno pomoč za postavitev spomenika padlim borcem med NOB na Brjah.

Kot zabavni del kronike moramo omeniti še mokri izlet na Vremšičico, na katerem pa še dež in megla nista mogla pokvariti dobrega razpoloženja.

JULIJ

Novi delavski svet prevzame »oblast«

Na osmi seji delavskega sveta dne 21. julija so utrujeni stari člani delavskega sveta predali svoje funkcije novim, ki bodo, kot vemo, vladali le do aprila prihodnjega leta. Med petimi točkami dnevnega reda je DS sprejel 8 sklepov, med katerimi je najvažnejši sklep o sprejetju periodičnega obračuna za prvo polletje 1970. V zvezi s konstituiranjem delavskega sveta in izvolitvijo upravnega odbora je bilo sprejetih nadaljnjih 6 sklepov in končno še sklep o sprejetju pravilnika o cenah, o čemer pišemo v drugem sestavku.

Ne kaže pozabiti, da so stari in novi člani delavskega sveta stari in novo oblast uradno zapili v domu kulture (prevladovala je žal jaffa), najbolj zagreti pa so zakuško nadaljevali privatno v Lokavcu (brez jaffe).

AVGUST

Delaven mesec dopustov

V mesecu dopustov se tokrat ne moremo pohvaliti s počitkom, normalnim za ta čas. Priprave in tudi uvajanje nove organizacije dela v tehničnem sektorju je lepo napredovalo, tu in v obratih se je čutilo prizadevanje za pripravo čim lepše in bogatejše kolekcije, več pozornosti se je že posvečalo skrbj za boljšo kvaliteto, kar bo glavno področje dela v naslednjih mesecih. Tudi delavski svet je imel v tem mesecu zelo delovno sejo, saj je imel na svoji deveti seji dne 24. avgusta na delovnem redu kar 9 točk, sprejel pa je 8 sklepov. Ti sklepi so nam še živo v spominu, saj so bili vsi objavljeni v gradivu za sejo in nato ponovno po seji, kar bomo, kot smo že objavili, odslej redno delali. Zato le na kratko omenimo te sklepe: o imenovanju novih članov v komisije DS, o novem načinu nagrajevanja trgovskih predstavnikov, delavcev v prodajalni in okrepčevalnici podjetja ter voznika dostavnega vozila, o povišanju štipendij študentom in dijakom, o kritju stroškov prevoza na delo in z dela, o nabavi delovnega kotla kot odpadnega materiala, o odobritvi sofinanciranja asfaltiranja ceste v počitniškem naselju Novigrad, o odobritvi dotacije gasilskemu društvu Tekstine in o zadolžitvi strokovnih služb, da proučijo možnost za pripravlanje toplih malic v podjetju.

Tudi novi upravni odbor je imel v tem mesecu sejo, in sicer prvo, na kateri je obravnavalo pet točk dnevnega reda in sprejel tudi 5 sklepov: o izvolitvi namestnika predsednika UO, o rešitvi reklamacije Tovarne dekorativnih tkanin Ljubljana, o odobritvi udeležbe vodji previjalnice v predilnici na seminarju za upravljanje elektronskih čistilcev (v Ustru — Švica), o odobritvi izrednega neplačanega dopusta pravnici Gabrijeli Kranjc za dokončanje študija na drugi stopnji pravne fakultete v Ljubljani ter o zavrnitvi vloge delavki Cilki Ušajevi za spremembo delovnega časa.

In potem je izšel Tekstilec in kronika je bilo konec!

GS

Gostje in predstavniki podjetja so se pogovarjali o problemih tekstilne industrije

Novi pravilniki

Delavski svet je letos sprejel že štiri pravilnike in sicer:

- pravilnik o uporabi sredstev za stanovanjske potrebe in dodeljevanju stanovanj, dne 14. 1. 1970;
- pravilnik o štipendijah in posojilih ter strokovnem usposabljanju delavcev, dne 14. 1. 1970;
- pravilnik o pripravnikih, dne 26. 2. 1970;
- pravilnik o oblikovanju cen za izdelke in storitve ter pogojih za prodajo izdelkov in opravljanje storitev (pravilnik o cenah); dne 21. 7. 1970.

O vsebini predloga prvih dveh pravilnikov smo že pisali v zadnji lanski številki Tekstilca. Pravilnik o štipendijah in posojilih ter strokovnem usposabljanju delavcev določa pogoje in način dodeljevanja štipendij in posojil dijakom in študentom, ki jih bo podjetje po končanem šolanju zaposlilo, ter pravice in dolžnosti štipendistov in pod-

jetja. S pravilnikom pa je končno urejeno tudi vprašanje strokovnega usposabljanja delavcev, ki so na delu v podjetju, pa nimajo ustreznega strokovnega znanja, sposobnosti ali prakse.

Pravilnik o oblikovanju cen za izdelke in storitve ter pogojih za prodajo izdelkov in opravljanje storitev (na kratko: pravilnik o cenah) je moralo podjetje sprejeti na podlagi novega določila zakona o oblikovanju in družbeni kontroli cen. S tem pravilnikom se določajo temeljna načela in merila ter postopek in organi za oblikovanje cen izdelkov in storitev kakor tudi pogoji za prodajo naših izdelkov in opravljanje storitev drugim.

Do konca leta moramo sprejeti še nov statut in naslednje pravilnike: o ugotavljanju dohodkov, o delitvi osebnih dohodkov, o knjigovodstvu ter o materialnih stroških.

GS

Urednik vam

Ne brez obžalovanja zaradi osem-mesečnega premora v izhajanju tovarniškega glasila smo vam, dragi bralci, pripravili prvo letošnje številko Tekstilca. Če to žalovanje delite z nami tudi Vi in čutite zaradi Tekstilčeve odsotnosti vrzel v svoji obveščeniosti, potem Vas prosimo, da nam pomagate pri naših prizadevanjih, da bi ne bilo več takih nerednosti v izhajanju lista.

Nočemo valiti krivde za pretrganje v izhajanje lista izključno na pomanjkanje sodelavcev. Nikar pa tudi brez premisleka ne recite, da nam ne morete pomagati. Samo od sedanjega enega ali dveh ustvarjalcev lista, ki sta prezaposlena z drugim delom, ni mogoče pričakovati, da bosta sama skrbela za vse in celo večino sestavkov samo tudi napisala, kot je to sedaj. Tako postaja obveščanje tudi enostransko in zlasti nepopolno, saj ne moremo vedno vedeti, kaj Vas najbolj zanima in bi želeli o tem informacije v časopisu. ZATO NAM BOSTE LAHKO NEMALO POMAGALI ŽE S TEM, DA BOSTE UREDNIŠKEMU ODBORU POSILJALI VPRAŠANJA, NA KATERA VAM BOMO V LISTU ODGOVARJALI. Vprašanje,

na katero naj odgovorimo, lahko predlagate tudi na sestankih organov upravljanja ali ga izrazite ustno svojem nadrejenemu. Zlasti nas bo veselilo, če nam boste lahko sporočili, da ste ugotovili, da odgovor na vprašanje zanima tudi vaše sodelavce.

To je najmanj kar lahko storite, vendar boste s tem veliko pomagali pri vsebinski usmeritvi Tekstilca k čim širšemu krogu članov kolektiva, zaradi katerih list tudi izhaja. Seveda pa bomo slej ko prej veseli tudi vsakega Vašega prispevka, tudi če ne bo napisan v najbolj blešččem jeziku in stilu.

Pišite o vaših vsakdanjih opažanjih ali doživetjih v tovarni — tudi drobnih (morda ste kje opazili nepravilnost ali pa lepo gesto sodelavca, slišali šalo ali doživeli kaj zabavnega pri delu, imate koristen predlog in podobno). Nad vse veseli bomo tudi fotografskih prispevkov, zlasti še karikatur in sploh zabavnih risb.

Prispevke (sestavke, fotografije, risbe) honoriramo. Višino honorarjev bomo objavili v naslednji številki.

Polletno poslovanje — informacija in razmišljanje

Poslovanje podjetja je v I. polletju letošnjega leta teklo v glavnem v enakih okoliščinah kot preteklo leto. Neurejene tržne razmere, slab ekonomski položaj panoge, tendenca naraščanja cen materialu in storitvam, sorazmerno nizki osebni dohodki, neustrezen devizni režim, slaba konkurenčna sposobnost podjetja zaradi zastarele opreme, nelikvidnost v gospodarstvu in visoke obveznosti po kreditih, so v glavnem vsi elementi, ki lahko negativno vplivajo na učinkovitost poslovanja in s tem končni finančni rezultat.

Podrobnosti vsakega naštetega vpliva ni potrebno posebej navajati, ker z neznatnim odstopanjem govorimo o tem že vrsto let. Morda je pri tem bistvena splošna ugotovitev, da so take razmere podjetje prisilile, da iz leta v leto dopolnjuje program proizvodnje, kar v bistvu edino omogoča pozitivni finančni rezultat. Vprašanje pri tem pa je, v kakšni meri podjetju uspeva prilagajanje sedanjim razmeram, ker sta hitrost in obseg prilagajanja odvisna tudi od drugih činiteljev, zaradi katerih ostanejo največkrat še tako dobra prizadevanja neuspešna.

Obremenjeno z omenjenimi pogoji poslovanja v naši panogi industrije, ki so v določenih primerih za naše podjetje še izrazitejši, se je podjetje pri načrtovanju obsega dejavnosti in poslovnih rezultatov za leto 1970 orientiralo na lastne sile, na maksimalne zmogljivosti obstoječe opreme in na intenzivnejšo uporabo novih tehnoloških dosežkov. To pa hkrati pomeni, da se srečujemo z vedno zahtevnejšo proizvodnjo ob neustreznih tehnično tehnoloških pogojih, kar pa neposredno vpliva na finančni rezultat:

1. pozitivno z vidika nove proizvodnje z boljšim finančnim učinkom in

2. negativno z vidika neustreznih tehnično-tehnoloških pogojev.

V opisanih razmerah so z gospodarskim načrtom predvideni določeni poslovni rezultati, ki so sicer optimalni v danih pogojih, vendar komaj pokrivajo nekoliko povečane osebne dohodke in povečano amortizacijo (finančno izraženo obrabo osnovnih sredstev) v obsegu, ki zagotavlja odplačevanje kreditnih obveznosti.

Načrtovani poslovni rezultati temeljijo letos v večji meri na spremembi strukture proizvodnje v korist izdelkov z višjo stopnjo obdelave, vendar ustrezní obseg take proizvodnje ni bil zagotovljen že na samem začetku leta. Prav zaradi tega je izvršitev plana v prvem polletju po količini in vrednosti v zaostanku, kar bo potrebno z večjimi naporí vsaj delno nadoknaditi v II. polletju.

Z neznatnim odstopanjem zaradi števila delovnih dni bi se polletno doseganje plana moralo gibati v višini 50 % letnega plana. Dejanske doseganje pa je bilo naslednje:

- pri tkaninah 38,7 % po količini, oziroma 34,3 % po vrednosti;
- pri preji pa 52,9 % po količini in 46,5 % po vrednosti.

Z upoštevanjem dosežene vrednosti storitev, je bil skupni plan proizvodnje po vrednosti dosežen z 49,3 %.

Plan prodaje pa je bil dosežen s 53,6 %, delno tudi zaradi prodaje prenešenih zalog iz preteklega leta.

Podatki o gibanju elementov celotnega dohodka v primerjavi s planom kažejo, da je podjetje ob sorazmerno večjem celotnem dohodku od polovice letnega plana komaj doseglo planirani dohodek. Prav tako so tudi sredstva za

kritje osebnih dohodkov, v obsegu, ki odpadejo na realizacijo, doseženi v višini polletnega plana. Na račun povečanja zakonskih in pogodbenih obveznosti iz dohodka za približno 5 % letnega plana pa je ostanek dohodka za sklade dosežen le z 39 %.

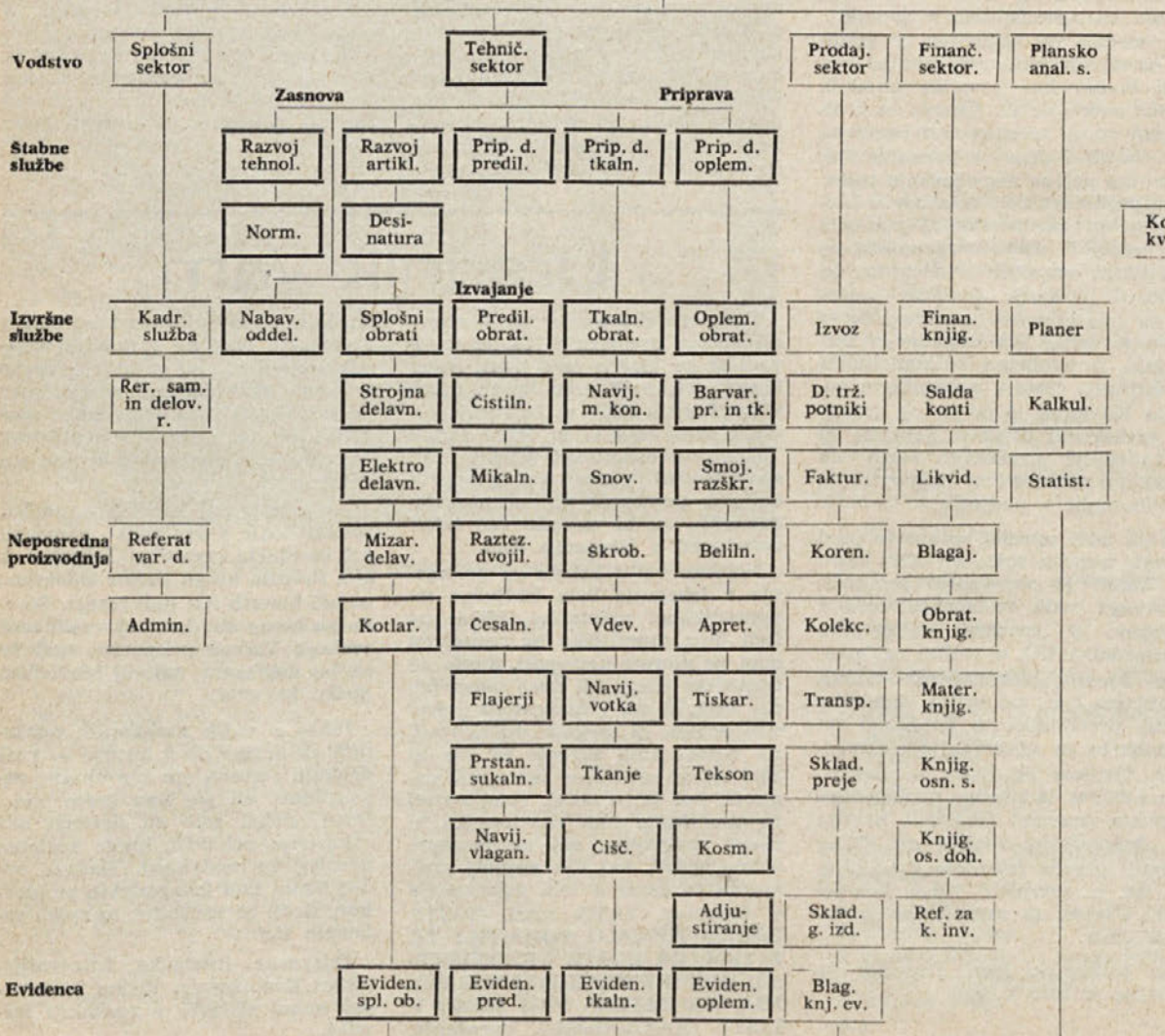
V primerjavi s postavljenim planom so torej poslovni rezultati v okviru planirane višine, le da so obveznosti iz dohodka večje od planiranih, zaradi česar so sredstva, ki ostanejo v podjetju za sklade, manjša.

Če ocenjujemo polletni obračun našega dela, lahko rečemo, da smo v bistvu dosegli planirani obseg, več v danih razmerah niti nismo pričakovali. Resno pa se bomo morali potruditi, da bomo lahko tudi ob zaključku poslovnega leta izrekli enako ugotovitev. Nenehne podražitve osnovnih in pomožnih materialov, storitev in vsega, s čemer se posredno ali neposredno srečujemo v proizvodnji, kažejo na zaostrovanje pogojev za uspešno gospodarjenje. Če pa naš končni polletni finančni rezultat v višini 33 milijonov starih dinarjev sredstev za sklade, od katerih moramo obvezno pokrívati sredstva za stanovanjsko izgradnjo v znesku 21 milijonov starih dinarjev, ocenjujemo z vidika perspektive, potem lahko rečemo, da z doseženim rezultatom ne moremo biti brezskrbni glede naše bodočnosti.

Na tem temelji naš cilj povečanja finančnih učinkov. Čeprav ob neustreznih tehnično-tehnoloških pogojih, je morda naša edina šansa, da s skupnimi naporí osvajamo nove proizvode. S kvalitetskimi izdelki pa bomo tudi dokazali življenjsko moč našega kolektiva, kar nam je nedvomno potrebno pri iskanju možnosti financiranja nadaljnje rekonstrukcije in modernizacije.

Organizacijska shema:

Samoupravni organi

Ukrepi tehničnega vodstva ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

janja tekstilnih ploskih izdelkov, to so pletenine, ki jih težko ločimo od tkanin, vlaknovine (povezana vlakna brez pređenja, tkanja, ali pletenja), ki se naglo širijo v potrošnje. V organizacijo prodira elektronska obdelava podatkov, zato moramo že sedanjo reorganizacijo dela in poslovanja usmeriti tako, da bo primerna za bodočo uporabo elektronskih računalnikov. Vse to morajo naši strokovni kadri budno zasledovati, da bi se v pravem trenutku uvrstili v donosnejšo proizvodnjo tekstila.

Jedrnat zaključek naših hotenj je; popraviti obstoječe stanje s smotno organizacijo dela in poslovanja ter z dosegljivimi investicijskimi sredstvi izvesti najnujnejšo rekonstrukcijo in nabavo nove opreme, da bi v kratkem času dosegli višje osebne dohodke in ustvarili potrebne sklade za odplačevanje in nadaljnji razvoj. V nadaljnjem razvoju moramo predvideti modernizacijo v organizacijskem pogledu (elektronsko obdelavo podatkov, t.j. evidenco, planiranje, disponiranje itd.) kakor tudi modernizacijo v tehnološkem pogledu ali predvideti celo preusmeritev na čisto novo tekstilno proizvodnjo, ki se v več smereh poraja v razvoju tekstilne tehnologije. Slednji razvoj bo viden na svetovnem sejmu tekstilnih strojev v Parizu leta 1971, od katerega si obetajo vsi investitorji — tekstilci jasnejšo smer razvoja.

Predvideni ukrepi služijo gospodarskemu utrjevanju našega podjetja, s katerimi si moramo in bomo zagotovili primerno povečanje osebnih dohodkov.

Fran Orešič

Nova organizacija upravljanja v podjetju — do aprila 1971

V našem listu smo že pisali o določenih ustavnih spremembah, (amandmajih), ki govore o organizaciji samoupravljanja v delovnih organizacijah. Pri tem smo glede teh sprememb zlasti poudarili, da dajejo delovnim organizacijam veliko več samostojnosti glede odločitve, kakšne organe upravljanja (obvezen je le delavski svet) in izvršilne organe si bodo postavile. Pomembno je zlasti, da se lahko veliko vprašanj poslovne politike prepusti v odločanje posameznim izvršilnim organom, ki se jih lahko postavi za reševanje vprašanj s posameznih področij. Delavski svet je tako razbremenjen razpravljanja in sklepanja o tekočih vprašanjih dela in poslovanja podjetja. Njegova naloga bo zlasti sprejemanje splošnih aktov (statut in pravilniki), gospo-

darskega načrta, zaključnega računa, razvojnega programa in sploh okvirne politike za delo na posameznih področjih. Ti splošni akti in drugi sklepi delavskega sveta bodo tudi izhodišča za delo izvršilnih organov.

Tako organizacijo upravljanja bi morali že sprejeti. Ker pa je ta organizacija vezana na izgraditev in funkcioniranje celotne organizacije podjetja in na sprejem novega statuta in cele vrste drugih splošnih aktov (kar ne bo opravljeno prej kot proti koncu leta), je delavski svet dne 11. 6. 1970 sprejel predlog strokovnega kolegija, da se predlogi nove organizacije, statuta in drugih splošnih aktov izdelajo in sprejmejo do konca leta, volitve v nove organe pa opravijo po sprejetju zaključnega računa za leto 1970, v marcu 1971.

Nesreče pri delu

Tudi v osmih mesecih letošnjega leta smo imeli v podjetju precejšnje število nezgod, saj se je poškodovalo kar 25 delavcev. Ponovno moramo poudariti, da je tudi v teh mesecih med nezgodniki več moških kot žensk; po posameznih ekonomskih enotah pa je na nevarnem prvem mestu po številu nezgod tkalnica.

Zapis nezgod po posameznih mesecih pa je naslednji:

V JANUARJU:

Delavec E. G. je dvigal osnovni valj na voziček in pri tem uporabljal za podaljšek osi osnovnega valja kovinsko cev. Med dviganjem pa mu je zdrknila os iz cevi in ga udarila v koleno. Delavec je uporabljal pri dvigavanju neprimerno cev. Odsotnost z dela je trajala 6 delovnih dni.

Delavec A. P. si je poškodoval prst leve roke pri odmikanju zabojev s prejo, ki so bili zloženi pretesno drug poleg drugega. Zaradi tako otežkega premikanja zabojev, njihove teže ter pomanjkljive delavčeve previdnosti pri delu je prišlo do nezgode pri delu. Odsotnost z dela je trajala 15 delovnih dni.

Delavko P. J. je poškodovala med delom delavka J. B., ki je prevažala prejo na ročnem vozičku. Ker je bilo nepazljivo, je zadela z vozičkom v sodelavko in ji poškodovala gleženj. Delavka je bila zato 7 dni na bolezenskem dopustu.

Na poti na delo pa se je poškodovala I. C., ko je padla s kolesa. Pri padcu si je poškodovala nogo. Odsotnost z dela je trajala 19 delovnih dni.

V FEBRUARJU:

Delavec P. M. je razgrinjal tkanino na tiskarskem stroju in jo nato polagal med vlečne valje. Pri tem pa mu je tekoči trak povlekel roko med vlečne valje. Vzrok za nezgodo je bila premajhna delavčeva pozornost pri opravljanju tega dela, kajti valji, skozi katere je moral delavec polagati tkanino, so bili premalo razmaknjeni in so zato še posebej ogrožali delavčovo varnost med delom. Odsotnost z dela je trajala 9 delovnih dni.

Delavki V. K. je priletela v čelo cevka s prejo. Do poškodbe je prišlo zaradi nesrečnega ravnanja med delom vlagalca v tkalnici M. S. in tkalskega mojstra F. B., ki sta se obmetavala s cevko. Cevka je priletela v glavo delavki, namesto tistemu, ki je bila namenjena. Odsotnost z dela je trajala 1 dan.

Delavcu F. B. je na poti iz okrepčevalnice proti predilniški garderobi spodrsnilo na sicer suhi in prosti hodni poti. Pri padcu si je poškodoval nogo v gležnju. Delavec je bil 13 delovnih dni na bolezenskem dopustu.

Delavka V. G. je opazila med delom, da ji bo na enem od tkalskih strojev iztek votek. Z desno roko je nato hotela čimprej s pomočjo prenosne žice vklopiti avtomatsko menjavo votka. Medtem pa ji je stisnilo roko ob mizo stroja. Delavka ni upoštevala varstvenega predpisa, ki pravi, da je strogo prepovedano segati z roko med dele stroja, ko je le-ta vklopljen. Odsotnost z dela je trajala 4 delovne dneve.

Na poti z dela pa se je poškodoval delavec M. Z., ki je padel z motornega kolesa. Do nesreče je prišlo, ko je motoristu iznenada prečkal cesto pešec, v katerega je motorist zadel in nato padel. Odsotnost z dela je trajala 21 delovnih dni.

V MARCHU:

Delavki I. S. se je medtem ko je čistila cevke zataknila cevka na tekočem traku stroja. Ker je naravnala cevko kar s prosto roko, ji je stisnilo palec desne roke med tekoči trak in ogrodje stroja. Delavka ni upoštevala varstvenega predpisa, ki pravi, da bi morala stroj ustaviti, nato zravnati cevko in stroj spet vklopiti. Odsotnost z dela je trajala 7 delovnih dni.

Delavka V. F. je pritrjevala niti na snovalni valj tako, da je niti potisnila med snovalni pogonski boben in snovalni valj, hkrati pa je s stopalom pritiskala na pogonski pedal. Pri tem ji je potegnilo roko med boben in snovalni valj in ji poškodovalo prst. Delavka ni upoštevala predpisov o varnem delu ob tej delovni nalogi. Odsotnost z dela je trajala 15 delovnih dni.

V APRILU:

Delavki A. B. je pri čiščenju opreme spodrsnilo na namazanih parketnih tleh. Pri padcu se je udarila ob rob stola. Delavka je bila 6 delovnih dni na bolezenskem dopustu.

Delavka S. L. je potiskala lonec s pramenom po parketnih tleh. Ko je potiskala lonec, je z njim naletela na parketno deščico, ki se je dvignila in iznenada zaustavila lonec. Delavka je zato izgubila ravnotežje in padla ter si poškodovala roko. Vzrok za nezgodo je bilo neurejeno delovno okolje. Delavka je bila na bolezenskem dopustu 8 delovnih dni.

Delavec M. L. je začutil bolečino v hrbtu medtem ko je dvigal osnovni valj na škroblilni stroj. Vzrok za nezgodo je bila delavčeva nepravilna drža pri dvigavanju bremena. Odsotnost z dela je trajala 6 delovnih dni.

Delavec A. S. je ob sestopu s kamiona začutil bolečino v kolenu. Zaradi poškodbe je trajala odsotnost z dela 15 delovnih dni.

Delavec M. D. je čistil stružnico z omelom ter medtem udaril z roko ob stružni nož. Do nezgode je prišlo po krivdi strugarja, ker bi patviloma moral po končanem delu odstraniti nož na stružnici. Odsotnost z dela je trajala 4 delovne dneve.

V MAJU:

Delavka D. F. je čistila čistilne valjčke na prstancnih strojih. Med čiščenjem pa ji je zdrknil eden od valjčkov iz roke in ji padel na stopalo. Vzrok za nezgodo je bila nepazljivost in hitrost pri delu. Delavka je bila 8 delovnih dni na bolezenskem dopustu.

Delavec F. B. je odvijal vijak na tkalskem stroju. Pri tem pa mu je spodletel ključ, da je delavec udaril z roko ob ogrodje stroja. Do poškodbe je prišlo, ker je delavec uporabljal že dotrajan ključ. Odsotnost z dela je trajala 7 delovnih dni.

V JUNIJU:

Delavka I. S. se je pri padcu udarila v hrbet, ko ji je spodrsnilo na mokrih tleh v okrepčevalnici. Odsotnost z dela je trajala 1 dan.

Delavki I. B. je brizgnila raztopina luzine v oko v času, ko je bila začasno razporejena na delo v Fructal. Vrok za nezgodo je bil ta, da delavka ni dobila potrebnih zaščitnih očal za opravljanje tega dela. Odsotnost z dela je trajala 6 delovnih dni.

Na poti na delo pa se je poškodovala M. K., ko je padla z dvokolesa. Odsotnost z dela je trajala 8 delovnih dni.

V JULIJU:

Delavec I. K. je na stružnici obdeloval litino. Med struženjem mu je padel ostružek v oko. Delavec bi moral uporabljati pri temu delu zaščitna očala. Odsotnost z dela je trajala 3 delovne dneve.

Delavcu M. L. je spodrsnilo, ko se je spuščal po lestvi z belilnega stroja. Padel je s približno enega in pol metra višine in se udaril v kolk. Vzrok za nezgodo je bila delavčeva neprevidnost in pa to, da je kovinska lestev zaradi vlage v belilnici vedno vlažna. Delavčeva odsotnost z dela je trajala 11 delovnih dni.

Delavec V. S. je odstranjeval vlakna z vlečnega valja medtem ko je bil stroj vklopljen. Pri tem mu je lopatica zgrabila prst in mu ga poškodovala. Vzrok za nezgodo je bila delavčeva nepazljivost pri delu. Odsotnost z dela je trajala 19 delovnih dni.

Na poti na delo se je poškodoval J. P., ko se je peljal z motornim kolesom in ko je zgubil ravnotežje pri srečanju z vprežnim vozilom na preozki poti. Odsotnost je bil 5 delovnih dni.

V AVGUSTU:

Delavka B. S. je čistila tkalski stroj. Delo je opravljala čepa in z obračanjem v tem položaju. Delavka je izjavila, da je iznenada izgubila ravnotežje in padla. Pri padcu se je udarila v levo roko. Odsotnost z dela je trajala 9 delovnih dni.

Zaradi nezgod pri delu ter na poti na delo je bilo posameznih mesecih izgubljenih naslednje število delovnih dni:

v januarju 47 delovnih dni, v februarju 48 delovnih dni, v marcu 22 delovnih dni, v aprilu 39 delovnih dni, v maju 15 delovnih dni, v juniju 15 delovnih dni, v juliju 38 delovnih dni in v avgustu le 9 delovnih dni.

Spočiti se moramo

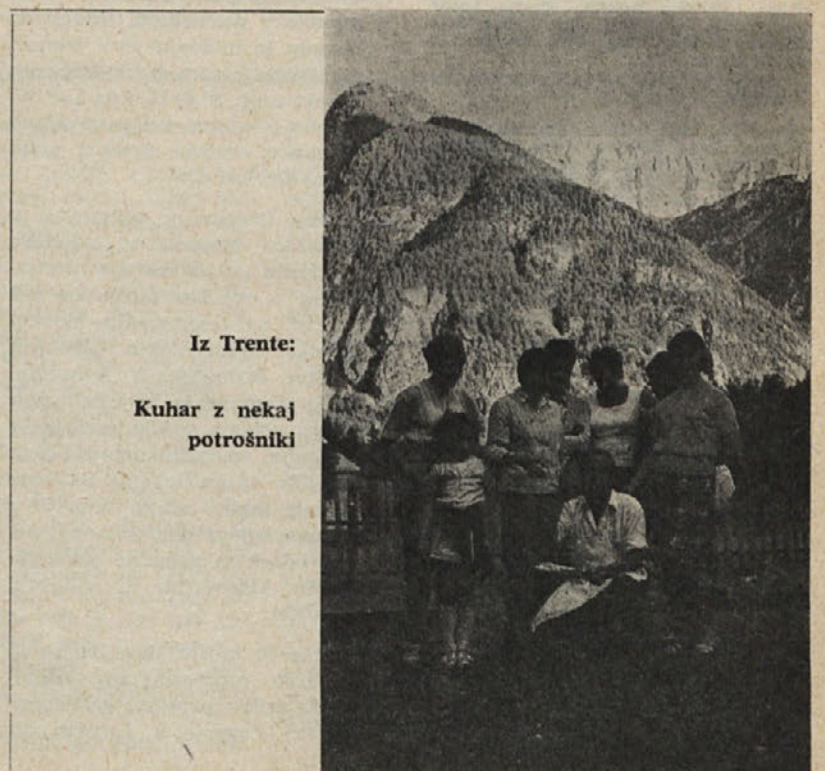
V svojem delovnem poletu marsikdo popolnoma pozabi nase. Dela od jutra do večera in še pozno v noč. Počitka si sploh ne privoščijo; sprostiti se več ne more in ne zna. Ne zaveda se, da mu pretirano delo bolj škoduje kot koristi in tako omaga zaradi preobremenitve ravno takrat, ko bi najbolj potreboval svoje moči.

Sodobni človek si je pridobil pravico do letnega oddiha in do skrajšanega delovnega časa z namenom, da bi se kar najbolje odpočil in si nabral novih moči za nadaljnje delo. Vendar današnji človek teh prostih dni ne izkoristi tako, kot bi moral. Predvsem žena, ki je razpeta med poklicnim delom, gospodinjstvom in materinstvom, neredko pozabi nase. Današnji človek se ne zaveda, da oddih in sprostitiv ni ležanje v postelji ali na travi z mislimi na jutrišnje delo, na denarne probleme, na družinske skrbi, na nevšečnosti v poklicu, niti ni priprava na novo hlastanje za kdo ve čim.

Največje rezerve za počitek in sproščenost pa so prav gotovo v prostih dneh, nedeljah in praznikih (poleg dopusta seveda). Sedaj, ko je še vedno zunaj tako prijetno, si vzemimo nekaj suhe hrane in pojdimmo navsezgodaj v naravo. Ne zapirajmo se v gostilniške prostore, ampak razgrnimo odejo na travo. Leže se prepustimo kopelim sončnih žarkov in svežega jesenskega zraka. Pozabimo na jutrišnje skrbi in prisluhnimo lepoti narave. Naberimo si novih moči za delo, ki nas čaka.

Dopisujte v

Ajdovski tekstilec!

Iz Trente:

Kuhar z nekaj potrošniki

IZ ŽIVLJENJA KOLEKTIVA

Prišli ... Odšli ...

V času od 1. 1. do 31. 8. 1970 so se zaposlili pri nas:

V januarju:

Milena Bavčar, Marica Čermelj, Silva Černigoj, Miha Dacar, Dragomira Koren, Neveca Marc, Zmaga Mavrič in Jožka Trošt.

V februarju:

Jožka Vidmar.

V marcu:

Nasta Benko, Nada Kretič, Zora Rebek, Marija Sen, Zora Stefančič in Sonja Vidmar.

V aprilu:

Danilo Bizjak, Zdenka Lozar in Nadja Mercina.

V maju:

Dušan Stucin.

V juniju:

Marija Birsa, Rasta Nemeč in Franc Orešič.

V juliju:

Silva Bizjak, Darinka Bratina, Lidija Podgornik, Branka Samec, Zarko Stibilj in Marija Vidmar.

V avgustu:

Lilijana Arčon, Lidija Bizjak, Milena Bratož, Marija Kočevar, Marija Ličen, Gregor Makovec, Alenka Mavrič in Lucijana Virgulina.

... prenehali pa so v tem času delati:

V januarju:

Lidija Bizjak, Jožef Curk, Ljuba Čibej, Marčela Lukšič, Bernard Trošt, Stoja Volk, Ernt Zunič in Mirko Zunič.

V februarju:

Helena Čermelj, Teodor Černigoj, Stanislav Fakuč, Rudi Kobal, Vid Mihelj, Jože Raspor, Jurij Srebot, Katja Skri, Metoda Sulgoj, Jožica Volk in Jože Zigon.

V marcu:

Stano Bačar, Jožef Batič, Zdenka Batič, Alojz Krapenc, Peter Likar, Peter Lozej, Drago Pintar, Majda Praček, Zora Rebek, Milan Rovnan, Slavka Stegovec, Dušan Vidmar in Alojz Živc.

V aprilu:

Jožefa Bavčar, Ivanka Birsa, Marjan Bizjak, Vukašin Kondić, Marija Ločnikar, Sonja Nabergoj, Alojz Rehar, Jože Rijavec, Slavica Ušaj, Vida Zagožen in Majda Zigon.

V maju:

Ivan Bolčina, Julijana Čermelj, Janez Dolinar, Anka Fabljan, Ivan Ferjančič, Ivanka Kavčič, Boris Kobal, Janka Koron, Franc Kretič, Rajko Mužina, Stanko Raspor, Vlasta Saksida, Marija Volk in Dušan Vidmar.

V juniju:

Marija Černigoj, Dora Ferfolja, Milan Ferjančič, Zdravko Hrobat, Marta Kandus, Draga Kranjc, Jože Lemut, Maksimilijan Marc, Ivanka Soban, Antonija Spasojevič in Zora Stefančič.

V juliju:

Jože Gomizelj, Jože Pahor, Slavka Pahor, Ottilija Stokelj, Dušan Stucin in Novka Veselnovič.

V avgustu:

Jožefa Bajc, Ana Bavčar, Marija Birsa, Božena Leban, Franc Praček, Marija Raspor, Marija Stokelj, Leonida Trošt, Zvonimir Trošt in Majda Zigon.

V osmih mesecih letošnjega leta se je torej zaposlilo 36 novih delavcev, prenehalo pa je delati 87 delavcev.

Stanje zaposlenih na dan 31. 8. 1970: 543 žena in 197 moških, skupaj 740 delavcev.

Cestitamo za dosežene uspehe in želimo, da bi nas vedno dobro zastopali!

Tekmovanja gasilcev

Gasilsko društvo našega podjetja je svojo dejavnost v letošnjem letu zelo pospešilo, kar se kaže v velikem številu opravljenih vaj. Zahtevnost vaj se stopnjuje, kar daje gasilkam in gasilcem potrebno izurjenost za učinkovit in siguren poseg v boju s plamenom. Na raznih tekmovanjih in propagandnih nastopih so dokazali, da se v slučaju požara nanje lahko zanesemo; ob takih prilikah pa niso uveljavili le sami sebe kot gasilce, temveč so uveljavili tudi ime našega podjetja Nastopi in tekmovanja, ki so se jih udeležili naši gasilci in gasilke, so naslednji:

— Tekmovanje ženskih desetih industrijskih gasilskih društev Primorske v peteroboju, trodelnem napadu in nudenju prve pomoči različnim vrstam ponesrečencev. Tekmovanje, ki je bilo na Lokvah je bilo povezano tudi s proslavo 20-letnice obstoja tovarne povišstva »Meblo«.

— Moška desetina je tekmovala v trodelnem napadu s podaljški, v napadu na 105 metrov in streljanju z vojaško puško na 100 metrov na tekmovanju moških desetih industrijskih gasilskih društev Primorske v Anhovem. Za to tekmovanje, ki je bilo tudi v sklopu urjenja večšin vseljidske obrambe, so vadili na vojaškem strelišču v Ajdovščini. Da smo te vaje lahko izvedli nam je z razumevanjem priskočil na pomoč odsek za narodno obrambo občine Ajdovščina in ajdovski garnizon.

— Ženska in moška desetina se je udeležila propagandnega nastopa ob priliki proslave gasilskega društva Zagorje v Zagorju ob Pivki.

— Ženska in moška desetina sta se udeležili propagandnega nastopa v gasilskih večščinah ob priliki proslave Gradnikove brigade in zaprisege novih vojakov na Slapu pri Vipavi.

— Članice in člani ter zastopniki našega društva so se udeležili tudi proslav, obletnic ali razvija prapora pri gasilskih društvih, s katerimi imamo tovariške stike. To so društva z »Mebla«, Anhovga, Pivke, Podnanosa, Zagorja, Prebolda, Nove Gorice in Ajdovščine. Omeniti moram še, da se bosta dne 13. 9. 1970 naša ženska in moška desetina udeležili republiškega tekmovanja ženskih in moških desetih industrijskih gasilskih društev tekstilne stroke v Novem mestu. Za udeležbo na tem tekmovanju, ki je povezano z dokajšnjimi izdatki, kot tudi za nadaljnje uspešno delo društva do konca leta, je bilo društvo z razumevanjem dotirano s 3550 ND.

V tednu gasilstva, ki bo v septembru, bodo članice in člani društva v podjetju izvedli kombinirane mokre vaje in to v dopoldanskih urah v času malice. Namen te kombinirane mokre vaje ženske in moške desetine je, pokazati članom kolektiva izurjenost in pripravljenost naših gasilk in gasilcev. Ob koncu gasilskega tedna bo imelo društvo tudi skromno proslavo, kjer bodo zaslužnim članom podeljene pohvale, diplome in odlikovanja.

Vodstvo društva, kot tudi vsi člani društva vabijo vse delavce kolektiva, da se v čim večjem številu včlanijo v to za podjetje tako koristno in humano organizacijo.

Z gasilskim pozdravom — Na pomoč!

F. W.

Upokojili so se ...

V letošnjem letu so se upokojili naslednji naši delavci:

Fakuč Stanislav, mizar, ki je delal v podjetju od 1. 11. 1960, je zaradi invalidnosti odšel od nas 3. februarja; v marcu pa sta nas zapustila dva delavca in sicer: **Stegovec Slavka**, klasirka tkanin, zapos-

Slavka Stegovec

lena od 1. 2. 1952, dne 25. marca, **Živic Alojz**, skladišni delavec, zaposlen od 16. 11. 1967, pa dne 26. marca. **Kavčič Ivanka**, adjustirka, zaposlena pri nas od 5. 7. 1954 se je upokojila dne 31. maja.

Ob tej priliki objavljamo le sliki tov. Stegovec Slavke in tov. Fakuč Stanislava, ker slik Kavčič Ivanke in Živic Alojza še nismo prejeli. Objavili jih bomo v naslednji številki.

Na željo tov. Fakuča, ki so ga obiskali predstavniki sindikalne organizacije ob priliki njegove dolge bolezn pred upokojitvijo, objav-

Stanislav Fakuč

ljamo njegovo zahvalo: »Zahvaljujem se vam za pozornost, ki ste mi jo izkazali ob novem letu, ob priliki vašega obiska na domu.«

Upokojenim delavcem želimo ob slovesu v imenu kolektiva: hvala in srečno!

K vojakom so odšli

V našem časopisu se moramo spomniti tudi na tiste delavce, ki so odšli v tem letu k vojakom. Njihov odhod je najbolj prizadel oplemenitilnico, saj so kar trije med njimi iz te delovne enote, in sicer:

Vidmar Dušan, pomočnik tiskarja; **Ferjančič Ivan**, pomočnik premovalca; **Trošt Zvonimir**, pomočnik apreterja;

ter **Raspor Stanko**, čistilec stave iz tkalnice in **Kretič Franc**, delavec za tehtanje in odpremo za boj in predilnice.

Zelimo jim, da bi se kmalu in srečno vrnil.

Še večkrat na izlet!

Čredi se
približujeta ...

Vremščica

Po večurnem dežju
so se prikazale gore
v vsej svoji lepoti.

Trenta

Da bi malo »razmigali« družbe- no življenje v kolektivu, smo letos sklenili prirežati izlete v naravo. Tako sta odšli na izlet že dve sku- pini: prva v soboto 6. junija na Vremščico, druga pa 25. julija v Trento. Kljub temu, da nam nebo obakrat ni bilo naklonjeno, pa do- bre volje ni manjkalo. K temu sta kajpada v največji meri prispevala oba šefa kuhinje: Slavko in Fran- ček, ki nista dovolila (ko se je enkrat kuhinjska mašinerija razža- rela seveda), da bi niti za trenutek komu krulilo po želodcu ali da bi

ostalo kako grlo suho. Da drugih zaslužnih (pomočnikov, muzikantov, pevcev ipd.) niti ne omenjamo.

Letos nameravamo prirediti še en izlet — piknik, in sicer na Golake k skoraj pozabljeni Iztokovi koči, ki jo upravlja Planinsko društvo Ajdovščina. Ze sedaj vabljeni!

Pred časom se je celo šušljalo, da bomo v podjetju ustanovili svoje planinsko društvo ali podružnico ajdovskega. Najbolj vneti pravijo, da še niso odstopili od te zamisli. Kaj pravite k temu?

Jesensko-zimska moda

Značilnosti letošnje mode zajame- mo v mehke, vendar temne barve in midi dolžino. Prevladuje geome- trični vzorec.

PLASCI: Kroj je novemu plašču izpremenila dolžina. Največ je mo- delov v midiju, maxi modelov sko- raj ni, mini modeli pa so popolno- ma izginili. Blago izbiramo med črtastim tweedom z buclé garnom, doutle ton tweed, velur z geometrič-nimi vzorci in velur z mešanico kašmirske volne. Med klasično iz- biro najdemo vzorce ribje kosti v globokem reliefu. Jacquard najde svoje pomembno mesto med bla- gom, ki je namenjeno za svečanost- ne ženske plašče.

Med plašči še vedno prevladujejo kardigani, modelj v »slovanskem« stilu z okrasnimi vrvicami, usnjem in ob spodnjem robu dodanim krznenim okraskom, ki se dopol- njuje z krznenim ovratnikom in včasih tudi kučmo. Še vedno je aktualen »vojaški« stil, s svojimi »epoletoni« in dvema vrstama gum- bov.

V italijanski modi je mnogo maj- nih ovratnikov in celo stoječih ovratničkov. Francoska moda pa še vztraja pri klasičnem, malce večjem reverju in ob ovratnikih, kj so na zgornjem delu okrašeni z velurjem.

Ramena so postale ozka, tako da rokav še vedno sega na eno tret- jino ramen. Tudi rokavi so večino- ma ozki.

Kostimi niso v jesensko-zimskih kolekcijah bistveni, še vedno pa se

pojavnajo palerine, ki pa večkrat sodijo k novim oblikam hlač.

BARVE: Barve iz območja rdeče in modre so najbolj zanimive. Se- veda pa ne najdemo izrazito rdeče ali modre barve. Med rdečimi prev- ladujejo rjasta, vinsko rdeča, nekaj karminaste, staro rdeča in opečna- ta barva. Med vijoličaste odtenske štejejo barvo melancan, čebule in barvo starih strešnih opek.

Med modrimi prevladujejo: svin- čeno siva, jekleno modra, modra kot večerno nebo, nekaj petrolej- sko modre in nekaj izrazito mor- narsko modre.

Rjava v novih odtenkih, katerim je primešana rdečkasta barva, je najbolj zanimiva temno bronasta, malce temnejša kot vimetnorjava in kakor rjava barva krevladujejo. Ker je rjava barva značilna jesenska in zimska barva, jo najpogosteje sre- čamo v vseh kalkulacijah.

TORBICE so obdržale svojo špor- tno obliko. Med normalno veliki- mi torbicami srečamo tudi nekaj prav velikih s srednje dolgimi ro- čaji. Obvezen del torbice pa je ko- vinski nakit, ki je gladko oblikovan v rumeni ali srebrni barvi. Še vedno je v okras tudi v rese nave- zano usnje.

CEVLJI: so prav tako kot torbi- ve večinoma urezani iz semiša in samo še izjemoma iz laka. Njihova oblika je umerjena, spredaj so zao- kroženi, peta je zmerno visoka in ne pretirano široka. Spredaj sega čevljev še vedno visoko na nart, okraskov ima malo. K. B.

Imeli smo jih ...

(Nadaljevanje s 8. strani)

šal pognati visoko, a kmalu resignirano umaknil in opeval spomine na nekdanjo ljubico.

Poleg ljubezenske lirike pa je pisal Bajc še drugo poezijo, tako, kakršno smo od primor- skega pevca pod fašizmom, ki si ni zakrival oči ali zamolčeval dejstva, že kar navajeni sprejeti. Resda ni bil Bajc posebno udaren poet, tudi ne skrajno revolucionaren; bil je pesnik, ki je te- žo fašističnega pritiska in nacionalnega zatiranja globoko občutil in to dal tudi duška v nekaterih svojih pesmih. Spočetka so tu le rahli namigi, kakor: »... moja ljubezen naj ti bo cvetka, ki sem jo vtrgal v rdečem večeru (Pod cipreso [Cankarju]). Kasneje, npr. v letu 1924, pa že prihaja do izpovedi: »Na gori se bliža dan, /od naših želja pozvan./ Zarja preginja mu /po jutranjem snu/ pot s preprogami /živo rdečimi./ S srci kovali ga /smo junaki mi./ S pestjo zažgali ga, /ker so nam pili kri.../ Na gori prihaja dan /bratje, prihaja dan.../ Bratje na delo vsi! /Bratje na delo vsi./ Saj bo dan, dan, dan, /za temo, brat, boš maščevan.« Tudi ko v svoji pes-

niški viziji vidi dan osvoboditve Primorcev, po- je: »... Mladike smo v gozdu, v jutru zbudene iz sanj./ V rodovitnosti zemlje ustvarjamo gozd... Zakaj, bi vas vprašal, zakaj? Zakaj pač ustvarjamo gozd? /Odgovor teman bo, ko šum hudournika in viharja v skalovju, /ki čujem ga dobro, s strahom v srcu, a ne razumem. /Ne vprašajte bratje, zakaj: Strašno je tuljenje skal- nih vetrov/ in šum hudournikov«, da potem za- ključi to pesem z besedami: »Bratje, zakaj? He, he! Domovina kliče!« (Slovo). Vse, kar se je dogajalo v zaslužni domovini, je vzbudilo v njem čustveno reakcijo. Tako piše v oktobru 1924 v pesmi, ki ji je dal za podnaslov »Ob ma- nifestaciji Primorcev:« »Od Trsta do Kobarida so se dvignili, /v črne halje odeti so vrgli svoj glas v nebo, /... V izpite čaše nalivamo solz, /Golgota tkemo v svoj črni plašč./ V obraze si rišemo smrt, /z rokami si grebemo prst — / za grob pod težkimi biči... /Mi črni od Trsta pi- jemo glad... Mi blede iz Istre pijemo kri, /ki z domov očrnelih polzi, /na beli in trdi naš ka- men./ Mi se iz Krasa zažrli smo v kamen... /ki pije mu sok grabeči vampir.../ Saj vemo, da solnce in zarja je, je... (Glas solncu in zar- ji).

In bil je Bajc tudi razmišljujoč poet. Grebel

je vase, iskal smisla svojemu življenju in pisanju in cilj svojega hrepenenja. In v takih urah se mu je porodila tudi prenekatera pesem, ki nam kaže, kakšna je bila njegova pesniška narava: »Drevo sem, /ki zraslo se je v logu/ sredi skal in lepih trat. /Je bil vihar, ki me sejal je/ ali tihi, mirni, koprneči veter? /... Čakam, da po- seka me drvar, /ki živim v življenju samotar.« Ali: »Draga!... Kamen na čisti sem, /ob njega se spotika vsak... /Nisem cvetje, / nisem sad. /Le mehko blato, /kjer se poznajo odtisi ljudik.

Bajc je bil mlad poet, zato je razumljivo, da v njegovih pesmih včasih pogrešamo oblikovane popolnosti. Skoraj vse pesmi pričajo, da so mu privrele iz srca take, kakršne so se nam ohrani- le, da jih torej ni kdovekak »pillik«. To je sicer po eni strani dobro, ker lahko sledimo njegovi neposredni notranjosti, vendar je za pesem več- krat premalo, če ji pesnik ne more dati dokon- čne oblike. Tako stojimo danes pred komaj do- bro začetim opusom pesnika, ki mu ni bilo dano, da bi svoj pesniški polet kaj več kot začel, to- da že to, kar je zapustil, pričča, da smo imeli v Bajcu resničnega, pristnega in, kolikor se da po zapuščini sklepati, tudi nadarjenega poeta, a smo ga, žal, prezgodaj izgubili.

Marijan Breclj

vsega po malem za vse

SKOTSKA

Skot je pri pokru izgubil 1000 šterlingov. Zadel ga je kap. Prijatelji so bili zaskrbljeni, kako sporočiti to vdovi.

Pa se eden le »skorajži«.
»Gospa, kako ste? Ali že veste, da je Vaš mož izgubil pri kartah tisoč šterlingov?«
»Vrag naj ga vzame!«, zagodrnja žena.
»Ga je že, gospa«.

RAZOCARANJE

Pri ljubitelju psov se nekdo zamajima:

Oprostite, vi mi boste gotovo povedali, katera vrsta psov je najbolj zlobna(?)

Po mojem zlobnih psov ni.
Oh, škoda! Zelel sem pokloniti enega svoji tašči.

EDINA PRILOZNOST

Ali se Ti po kosilu ne odpočiješ?
— Da, ko smo pokosili, je moja žena podremala za slabo urico.

— Nisem Te vprašal za ženo, ampak zate.
— Točno! Jaz se odpočijem, ko ona spi.

PRESENECENJE

Dve kokoši sta v predmestju ušli iz kurnika in se odpravili na sprehod po mestnih ulicah. Začudeno sta obstal pred izložbo pisanih velikonočnih pirhov (iz čokolade). Strmeli sta vanje, končno ena pravi: »Pojdi, greva noter vprašat za naslov petelina«.

PORODNIŠNICA

»Kako vendar more ostati tako miren?«

...Poglej ženka, kako je razburkano morje, ne verjamem, da naju lahko obišče tvoja mati!

Rešitev križanke:

čitano vodoravno od zgoraj navzdol:

mere, ar, Po, Tekstina, j. korito, p. arene, avla, Potoče, oer, om, mn, s, ti, Nep, o, Trot, Sora, kam, e, k, ignorat, ajda, ranta.

NAGRADE ZA RESEVALCE NAGRADNE KRIZANKE

Prejeli smo 23 rešitev križanke. Izžrebani so bili:

za 1. nagrado — 50 N din

Franc Brecelj, tkalski mojster

za 2. nagrado — 30 N din

Marija Podgornik, klasirka tkanin

za 3. — 5. nagrado — 20 N din

Marica Rebek, knjigovodja OD
Jurij Srebot, obratni električar
Cvetka Šaša, knjigovodja OD.

Izžrebani reševalci naj nagrade dvignejo v blagajni podjetja.

Povedati vam moramo, da se je hotel nekdo pošaliti s tem, da je poslal pravilno rešeno nagradno križanko na ime Srebot Jurija in je ob imenu pripisal še posrečeno šalo: »Srebot Jurček — lula na rurček«. Naj bo kakorkoli že, Jurčku se je sreča nasmehnila, ko ga je zadel naš žreb.

Imeli smo jih...

9

KULTURNOZGODOVINSKI DROBICI IZ AJDOVSKE OBCINE

DRAGO BAJC

Pesnik Drago Bajc se je rodil v Vipavi 29. oktobra 1904. Izhajal je iz siromašne družine. Mater je zgubil že zelo zgodaj, oče pa mu ni mogel nuditi zadostne opore. Tako je Drago dovršil osnovno in srednjo šolo v Kranju. Po maturi je moral odslužiti vojaški rok in je bil kot Primorec poslan v kazenski bataljon v Kalabrijo. Toda prav dan pred odhodom od vojakov so ga zaprli in ga pripeljali v Trst pred sodišče. Po dvajsetih dneh preiskovalnega zapora je bil oproščen. Po vsej verjetnosti zaradi pomanjkanja dokazov.

Drago Bajc
1904—1928

Jeseni leta 1928, v prvi polovici oktobra, so njegovi znanci in prijatelji opazili, da Bajca italijanske oblasti temeljiteje nadzorujejo, zato je Bajc odšel v Padovo, da se umakne izpred oči goriški policiji in koristno porabi ta čas za svoj študij. Toda od zaupnika ki ga je TIGR imela na kvesturi, je prišla vest, da se pripravljaja resna stvar, da ga nameravajo poslati na otoke v konfinacijo. Zato pa so njegovi prijatelji in sodelavci pripravili načrt, po katerem bi Bajc skrivaj prišel domov in ilegalno prestopil mejo v Jugoslavijo. Bajca je šel nekdo obvestit v Padovo. Nemudoma se je podal na pot, čeprav z visoko vročino, zaradi katere je ležal hudo bolan v postelji. Kasneje je prišlo na dan, da so ga fašisti zastrupili, vendar tega ni bilo nikoli mogoče dokazati. Do Tržiča je Bajc potoval z vlakom, od tu dalje pa z osebnim avtomobilom do Mirna, dalje proti Biljam pa je moral zaradi konspiracije peš. Noč je bila deževna, oktobrška, in je na bolnega Bajca porazno vplivala. Prišel je le do Humarjevih v Biljah, kjer je imel dekletke, in se tam zgrudil. Ko so ga ljudje našli in spravili pod streho, kasneje še v hišo, da bi mu lažje nudili potrebno zdravniško pomoč, je bilo njegovo stanje tako kritično (pljučnica), da je še tisto noč podlegel (25. oktobra 1928). Oblasti so ga hotele pokopati kar v Biljah, šele na očetovo prošnjo so dovolile prevoz v Vipavo. Tu pa so se težave šele začele. Smrt mladega študenta je ogorčeno odjeknila v srcih vseh, ki so ga poznali, posebno po Vipavski dolini. Zato so se k pogrebu začele zlivati reke ljudi. Ko je oblast to videla, je pogreb ob že določeni uri in dnevu prepovedala, kasneje pa še enkrat prenesla, tako da so ga lahko šele ob tretjem datumu pokopali, ko so se množice v glavnem razšle. Med trnjevim čakanjem na pogreb (od nedelje popoldne do ponedeljka zvečer) pa se je odigravalo v Vipavi nekaj strašnega: kvesturini in karabinerji so razganjali ljudi in skušali onemogočiti vsako še tako majhno manifestacijo Slovenstva v zvezi s pogrebom. Nad njegovim grobom se dviga spomenik, delo Toneta Kralja, ki vpije o mladi žrtvi.

Zaposlil se je pri goriškem poduredništvu »Edinosti« in pri humorističnem listu, ki ga je izdajal Francé Bevk, »Čuk na palci«, kamor je svoje prispevke pošiljal že prej. Vmes pa je študiral. Bil je namreč vpisan na pravni fakulteti padovanske univerze in je od časa do časa hodil polagat izpite, kakor so mu pač druge dolžnosti dovoljevale. Teh pa ni bilo malo, tudi za mladega človeka ne. Drago Bajc pa je bil tiha, nežna, rahločutna pesniška narava. Toda delo pri slovenskem tisku na Primorskem je bilo le ena veja njegove dejavnosti, tako rekoč le zunanja, vidna dejavnost. Druga, ilegalna pa je bilo delo pri TIGR, organizaciji, ki je delala proti italijanstvu na primorskem ozemlju.

Drago Bajc bo v zgodovini primorskih Slovencev živel kot mučenec slovenstva, zaradi njegovega literarnega dela pa, četuti je skromno in ne v celoti dognano, tudi zasluži, da ga lahko uvrstimo med primorske literarne ustvarjalce. Pisatelj Bevk je neke zapisal, da je bil Drago Bajc »še mlad, neprečiščen kot novo vino, ves kipeč, v njem sem gledal bodočega pisatelja«. Čeprav je Bajc v razmerah, v katerih je živel, in sredi potreb, ki jih je predenj postavljalo življenje (časnikarska služba), pisal tu in tam prozo in je bila prav ena izmed teh kratkih proz »Pozdravi« (»deset zapovedi za rekrute«) kriva, da je moral Bevk kot urednik »Čuka na palci« leta 1926 štiri mesece presedeti v zaporu, so vsi, ki so poznali njegovo ukvarjanje z literaturo, vedeli, da Bajc piše pesmi. In danes ko stojimo pred tem tako hitro in prezgodaj zaključenim življenjem Kosovelovega sodobnika (letnice so si tako presenetljivo blizu: Kosovel 1904—1926, Bajc 1904—1928), nam ostaja kot dokument in pričevanje le njegova pesniška izpoved.

Bajc je za življenja objavil le manjše število pesmi. Njegovi prijatelji pripovedujejo, da je stalno nosil notes s seboj in vanj zabeleževal vse navdihe muze; da je svoje prevence rad bral v ožji družbi in si želel slišati o njih mnenje, da je bil tudi sprejemljiv za kritiko.

V njegovi ostalini se je ohranil eden takih njegovih albumov — zvezkov, v njem je zapisanih kakih 45 pesmi, pretežno lirčne ljubezenske vsebine in so posvečene pesnikovi ljubezni P. S.

Lirična pesem je spočetka boječa in nedoločna. Pesnik le sanja o deklicah, plah je in se boji, da ga bo zavrnila. Zato je melanholična nota, včasih kar rahla sled pesimizma, prisotna skoraj v vsaki pesmi. Nič ni fantovske vihravosti, le tu in tam kakšna privzeta literarna gesta prešernosti, največkrat je tožba in neusmiljena usodnost, ki da ga sledi in iz katere se ne more odtrgati. Dekletu, ki mu je — kakor pravi — Lavra in Julija in Angela in Alma želi vse najboljše, četudi ga je zavrnilo, četuti neprestano trpi, ko v duhu gleda njeno podobo. Spominja jo lepih mladostnih dni, ko »zjutraj in zvečer hodila sva piti iz žarečih čaš zlatih, pobarvanih z zarjo«, pa ji na koncu pravi: »zagrebiva v listje rumeno svoj veli obraz, ko zlati cekini so listi rumeni — Ha — ha!« Pesnik se je torej v ljubezenski liriki v prvem mladostnem zaletu sku-

(Nadaljevanje na 7. strani)